

**YERALTI KÖMÜR İŞLETMELERİNDE İŞÇİ MALİYETLERİNE
UYGULANACAK DESTEĞE İLİŞKİN TEBLİĞ
(SIRA NO: 1)**

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun geçici 29 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında, 3213 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yeraltı maden işletmelerinde meydana gelen maliyet artışlarının karşılanması amacıyla söz konusu işletmelere destek verilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

(2) Bu Tebliğ; birinci fıkra kapsamındaki maden işletmelerinde, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile 3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesiyle sınırlı olmak kaydıyla meydana gelen maliyet artışlarının 21/3/2016 tarihli ve 2016/8673 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında karşılanması amacıyla söz konusu işletmelere verilecek desteğe ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu ve bu Kanunun geçici 29 uncu maddesi kapsamında 8/4/2016 tarihli ve 29678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 21/3/2016 tarihli ve 2016/8673 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Ag: Güncel brüt asgari ücretin işverene maliyetinden varsa destek kapsamında devletçe yapılan diğer ödemeler düşülerek oluşan tutarı,

(Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigorta Primleri Genel Müdürlüğünün 931806001-309/6 sayılı yazısında, 180 gün fiili hizmet zammından yararlanan sigortalı için işveren hissesi %9 Malullük Yaşlılık ve Ölüm Sigorta Kolu (MYÖ) (%14 olan bu oran, 5 puan indirimli olarak uygulanmaktadır.) + %7,5 Genel Sağlık Sigortası (GSS) + %2 Kısa Vadeli Sigorta Kolu (KVSK) + %2 işsizlik sigortası olmak üzere toplam %20,5 sigorta primine tabi tutulduğu,

Ayrıca, 6661 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 17. Maddesi ile 5510 Sayılı Kanuna eklenen geçici 68. Maddesi ile Kanunun 4. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolu hükümleri uygulanan sigortalı çalıştıran işverenlerce 2016 yılı ocak ile aralık ayları dönemleri için günlük 3, 33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilmesi ve bu tutarın Hazinece karşılanması hususları hesaplamalarda baz alınmıştır.)

b) Ay: Ödeme yapılacak aydaki gün sayısını,

c) Çö: 31/12/2014 tarihine kadar geçerli haftalık çalışma süresi olan 45 saati,

ç) Çs: 1/1/2015 tarihi itibarıyla haftalık çalışma süresi olan 37,5 saati,

d) Da: İşyeri için ödenecek aylık destek tutarını,

e) Dig: İşçi başına ödenecek günlük destek tutarını,

f) Fg: Faaliyeti durdurulan veya nezaretçi ataması olmayan gün sayısını,

g) Genel müdürlük: Maden İşleri Genel Müdürlüğünü,

ğ) Hazırlık faaliyeti: İşletme projesinde; madene ulaşmak, ocak altyapısı, nakliyat ve havalandırma amaçlı galeri, kuyu, desandre ve kömür içerisinde taban yolları ve başyukarı sürülmesi ve üretim panosu oluşturma faaliyetlerini,

h) In: 2014 yılının ilk altı aylık dönem brüt asgari ücretin işverene maliyetinin iki katı olan tutarı, (Asgari ücretin işverene brüt maliyeti sigorta primine esas brüt asgari ücret x (%9MYÖ + %7,5GSS + %2KVSK + %2 işsizlik sigortası) x 2 = 1.071 x 1,205 x 2 = 2.581,11TL)

ı) Io: 2014 yılının ilk 8 ayında faaliyette bulunan yeraltı kömür işletmelerinde; çalışan başına aylık ödenen işçilik maliyetlerinin ağırlıklı ortalamasını,

(SGK verilerine istinaden In değerinin üstünde olanlar hariç, 1.657,55 TL olarak hesaplanmıştır.)

i) İa: İşçiye verilecek yıllık izinde artırılan izin günü sayısı olan 4 günü,

j) İy: Yıllık takvim günü olan 365 günü,

- k) O: Aylık üretim miktarına bağlı olarak belirlenecek destek katsayısını,
l) R: Yeraltı kömür işletmesinde aylık üretimin o ayda işletmede çalışan toplam işçi sayısına oranı ile bulunan işçi başına düşen kömür üretim miktarı (ton/yevmiye sayısı) olarak randımanı,
m) T: İşverene işçi başına gelen ek maliyet toplamını,
n) TA: İki kat asgari ücretin ödenmesi nedeni ile oluşan ek maliyetten, yararlanılan toplam diğer desteklerin farkının çıkarılması sonucu oluşan ek maliyeti,
o) TÇ: Bir işçi için çalışma saatinin azalması sonucu oluşan ek maliyeti,
ö) Ti: Tatil gün sayısı artışı sonucu oluşan ek maliyeti,
p) Yo: Ortalama yeraltı yevmiye sayısını (Aylık yeraltı yevmiye sayısının o ayda çalışılan gün sayısına bölümünden elde edilen değer),
r) Yt: SGK verilerine göre ödeme yapılacak aydaki aylık toplam yeraltı yevmiye sayısını (Prim Ödeme Gün Sayısı), ifade eder.

Destekten yararlanacak ruhsat sahiplerinin belirlenmesi

MADDE 4 – (1) Ruhsat sahiplerinin destekten yararlanabilmesi için;

- a) **(Değişik:RG-18/11/2017-30244)** Maden Kanununun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” ruhsat sahasında yeraltı işletme yöntemi ile üretim ve/veya hazırlık yapıyor olması,
b) Özel hukuk tüzel kişisi olması,
c) **(Değişik:RG-18/11/2017-30244)** Ruhsat sahasında yeraltı üretim ve/veya hazırlık faaliyetinin ruhsat sahibi şirketçe yapılması, gerekir.

Destek verilmeyecek durumlar

MADDE 5 – (1) Aşağıdaki durumlarda destek ödemesi yapılmaz.

a) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında, işin durdurulmasına karar verilen işyerlerinde, işin durdurulması kararının uygulanması ile bu kararın kaldırılmasına ilişkin İş Mahkemeleri veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından alınmış kararların uygulanması arasında geçen sürede destek ödemesi yapılmaz.

b) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında işletme güvenliği açısından (Kanunun 31 inci maddesi ve 29 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkrası gereğince) üretim faaliyetleri durdurulan işletmelerde, üretim faaliyetlerinin durdurulması ile üretim faaliyetlerine müsaade edildiği tarihe kadar geçen sürede destek ödemesi yapılmaz. Ayrıca işletme güvenliği açısından tehlikeli durumlar bulunması nedeniyle üretim faaliyetleri durdurulan dönemde yapılan hazırlık faaliyetleri için de destek ödemesi yapılmaz.

c) Çalışanların ücreti ödenmeden destek ödemesi yapılmaz.

ç) Yeraltı işletme yöntemi ile faaliyette bulunulan linyit ve taşkömürü işletme izinli ruhsat sahalarında; Maden Kanununun 31 inci maddesine istinaden teknik/daimi nezaretçi ataması olmayan dönemdeki günlerde destek ödemesi yapılmaz.

d) SGK kayıtlarında olup madenlerde zorunlu ferdi kaza sigortası olmayan yeraltı çalışanları için destek ödenmez.

e) **(Değişik:RG-18/11/2017-30244)** Aynı ruhsat sahasında, aynı işyeri sicil numarası ile birbirinden bağımsız birden fazla yeraltı kömür ocağı işletmesi bulunması durumunda, ocaklardan herhangi birisinde üretim faaliyetlerinin/işin durdurulması halinde destek ödemesi yapılmaz. Ancak; işletme güvenliği açısından üretim faaliyetleri durdurulan ocak/ocakların Maden Kanununun 32 nci maddesine uygun şekilde terk edildiğinin Genel Müdürlükçe kabul edildiği yönündeki yazının ruhsat sahibine tebliğ edilmesini müteakip işletme güvenliği sağlanmış bir şekilde üretim faaliyetleri devam eden ocak/ocaklar için destek ödemesi yapılır. Aynı ruhsat sahasında farklı işyeri sicil numarasına sahip birbirinden bağımsız üretim faaliyeti durdurulmayan işletmeler için destek ödemesi yapılabilir.

f) **(Ek:RG-18/11/2017-30244)** İşletme ruhsat sahalarında işletme güvenliği sağlanmış yeraltı ocağında üretim faaliyetleri devam ederken aynı işyeri numarası ile mevcut ocaktan bağımsız yeni bir yeraltı kömür ocağı hazırlanması durumunda destek ödemesi yapılır. Aksi durumda ödeme yapılmaz.

g) (Ek:RG-18/11/2017-30244) İlk işletme izni düzenlenmiş ruhsat sahalarında ya da ruhsat sahasında ilk defa yer altı işletmesi açılması durumunda, işletme projesinde madene ulaşmak, ocak alt yapısı, nakliyat ve havalandırma amaçlı galeri, kuyu, desandre ve kömür içerisinde taban yolları ve baş yukarı sürülmesi ve üretim panosu oluşturma gibi hazırlık faaliyetlerinin verilen hazırlık termin projesine uygun olarak sürdürüldüğünün mahallinde tetkik ile tespitinin yapılması durumunda bu hazırlık faaliyetlerine projede sunulan hazırlık termin süresi sonuna kadar destek ödemesi yapılır. Hazırlık termin süresi sonunda işletme güvenliği sağlanmış bir şekilde üretim faaliyetlerine geçilmemesi durumunda sonraki aylar için destek ödemesi yapılmaz.

ğ) (Ek:RG-18/11/2017-30244) Zorunlu ferdi kaza sigorta poliçesi, destek ödenmesi için başvuruda bulunan ruhsat sahibi özel hukuk tüzel kişisi adına yaptırılmayan yeraltı çalışanları için ödeme yapılmaz.

Hesaplamalar

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğe göre yapılacak ödemeler aşağıdaki formüllere göre hesaplanır.

a) Asgari ücretin iki katı ödenmesinden oluşan ek maliyet:

$$TA = Ag \times ((\ln/lo) - 1)$$

$$TA = Ag \times ((2.581,11 / 1.657,55) - 1)$$

$$TA = 0,557 \times Ag$$

b) Bir işçi için çalışma saatinin azalması sonucu oluşan ek maliyet:

$$TÇ = 2 \times Ag \times ((Çö - Çs) / Çö)$$

$$TÇ = 2 \times Ag \times (45 - 37,5) / 45$$

$$TÇ = 0,333 \times Ag$$

c) Bir işçi için verilen yıllık izin gün sayısı artışı sonucu oluşan ek maliyet:

$$Ti = 2 \times Ag \times (İa / İy)$$

$$Ti = 2 \times Ag \times (4 / 365)$$

$$Ti = 0,022 \times Ag$$

ç) Üretim yapılan yeraltı kömür işletmesinde; aylık üretimin o ayda işletmede çalışan toplam işçi sayısına bölünmesi ile bulunan işçi başına düşen kömür miktarı olarak randıman (ton/yevmiye sayısı) değerine göre destek katsayısı (O) aşağıdaki şekilde belirlenir.

1) Randıman (R) hesabında, Sosyal Güvenlik Kurumundan alınacak aylık yevmiye sayısı ve işletmenin aylık üretim miktarı esas alınır.

2) Randıman (R) 0,5 ton/yevmiye sayısı değerine eşit veya bu değerden küçük ($R \leq 0,50$) ise destek katsayısı (O) :0,8 olarak alınır.

3) Randıman (R) 0,5 ton/yevmiye sayısından büyük, 1,5 ton/yevmiye sayısının değerinden küçük ($0,50 < R < 1,50$) ise destek katsayısı (O) :0,9 olarak alınır.

4) Randıman (R) 1,5 ton/yevmiye değerden büyük ($R \geq 1,50$) ise destek katsayısı (O):1,0 olarak alınır.

5) Yeraltı kömür işletmeciliğine yeni başlanılarak hazırlık faaliyetlerinde bulunan işletmelerde destek katsayısı (O) :0,8 olarak alınır.

d) İşçi başına aylık ödenecek destek tutarı:

$$T = (TA + TÇ + Ti) \times O$$

$$T = ((0,557 \times Ag) + (0,333 \times Ag) + (0,022 \times Ag)) \times O$$

$$T = (0,912 \times Ag) \times O$$

e) İşçi başına ödenecek günlük destek tutarı (Dig) aylık destek tutarı (T) nin 30 güne bölünmesi ile bulunur.

$$Dig = T / Ay$$

$$Dig = T / 30$$

f) İşyeri için ödenecek aylık destek tutarı (Da):

$$Da = Dig \times Yt$$

g) İşyerinin üretim faaliyetinin durdurulduğu veya nezaretçi atamasının olmadığı dönemler dışında kalan süreler için ödenecek aylık destek tutarı:

$$\text{Ortalama yeraltı yevmiye sayısı (Yo)} = Yt / Ay$$

$Da = T / Ay \times [(SGK \text{ verilerine göre aylık toplam yeraltı yevmiye sayısı}) - (\text{faaliyet durdurulan veya nezaretçi ataması olmayan gün sayısı} \times \text{Ortalama yevmiye sayısı (Yo)})]$

$Da = Dig \times (Yt - Fg \times Yo)$

Destek miktarının hesaplanmasında dikkate alınacak hususlar

MADDE 7 – (1) Destek miktarının hesaplanmasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

a) Tüzel kişiliğe haiz ruhsat sahibi tarafından yeraltı kömür ocağından/ocaklarından yapılan aylık tüvenan kömür (ton) üretim miktarı ve SGK'dan alınan; faaliyette bulunan işletmeyle ilgili tüm çalışanların (yeraltı + yerüstü) aylık yevmiye sayısı üzerinden randıman hesabı yapılır.

b) SGK'dan bildirilen faaliyette bulunulan yeraltı işletmesindeki yeraltı olarak verilen yevmiye sayısına aylık bazda destek ödenir.

c) Açık ve yeraltı işletme faaliyetleri ortak olarak yürütülen ruhsatta, her iki faaliyete ortak hizmet sunan işçiler açık ve yeraltı işletmesinde çalışan işçi sayısına oranlanarak randıman hesabında kullanılır. Randıman hesabında açık işletmeden yapılan üretim ve açık işletmedeki işçi sayısı dikkate alınmaz.

ç) Ödeme tutarlarında; randımana bağlı kişi başı aylık ödenecek destek tutarı ay gün sayısına bölünerek elde edilen rakam; 5 inci maddede düzenlenen destek verilmeyecek hükümler kapsamındaki hususlar çıkarıldıktan sonra kalan yevmiye sayısı ile çarpılarak ruhsat sahibine o ay için ödenecek toplam tutar belirlenir ve bu miktar üzerinden ödeme yapılır.

d) Destekten yararlanan ruhsat sahibinin Genel Müdürlüğe bildirmiş olduğu KEP adresine yapılacak olan durdurma veya başlatma bildiriminin yapıldığı tarih tebliğ tarihi olarak kabul edilir ve bu bildirim tarihleri arasında destek ödemesi yapılmaz.

e) 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında, mülki idare amirlikleri tarafından gerçekleştirilen işin durdurulması ve durdurma kararının kaldırılmasına ilişkin işlemler, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından, işleme ilişkin tutanağın kendilerine ulaşmasını takiben iki iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe bildirilir.

f) İşverene verilecek işçi desteğinin hesabında; esas alınacak asgari ücret, işverenin çalıştırdığı sigortalılardan dolayı yararlandığı teşvik ve destek tutarları düşülmek suretiyle hesaplanır.

g) Destek ödemesine konu işlemlerde ruhsat sahibinin beyanı ile SGK verilerinin uyuşmaması halinde SGK verileri esas alınır.

ğ) 1/9/2014 tarihinden sonra faaliyete geçen işletmeler için, 2014 yılının ilk sekiz ayında faaliyette bulunan işletmeler için hesaplanan (Io) değeri kullanılır.

Destekten yararlanacaklardan istenilecek bilgi ve belgeler

MADDE 8 – (1) İlk defa destek ödemesinden yararlanmak isteyen ruhsat sahipleri başvuruları için, Ek Form-1 de ve bu Tebliğ kapsamında istenen bilgileri kendilerine verilecek şifre ile elektronik sistemde Genel Müdürlük kayıtlarına girmek zorundadır. Sistemden alınan çıktılar ruhsat sahibi tarafından imzalanır. Ruhsat sahibince imzalanmış bilgi ve belgeler ile Genel Müdürlüğe başvuru yapılır.

(2) Ruhsat sahibince destek için hazırlanan başvuru dosyasında destek talebinde bulunulan aya ait;

a) (Mülga:RG-18/11/2017-30244)

b) (Mülga:RG-18/11/2017-30244)

c) Tahakkuk eden ücreti içeren bordro listesi,

ç) İşçilere yapılan ödemelere ait banka onaylı ödeme dökümü,

d) (Mülga:RG-18/11/2017-30244)

yer alır.

(3) Ayrıca başvuru dosyasına, ruhsat sahibince destek talebinde bulunulan ayda ruhsat sahasında faaliyetin durdurulma ve açılmasına ilişkin ödeme yapılmayacak dönemlere ait bilgiler ile kurumlarca işverene yapılan bildirimler konulur.

(4) Ruhsat sahibine devlet tarafından verilen teşvik ve destekler kapsamında işçi maliyetine yönelik yapılan ödemeler beyan edilerek varsa ilgili belgeler de Genel Müdürlüğe verilen dosyada yer alır.

(5) (Değişik:RG-18/11/2017-30244) Aşağıda yer alan hususların Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden veri girişlerinin ruhsat sahibi şirket tarafından yapılması zorunludur:

a) Aylık üretim miktarı (ton/ay),

- b) Üretim panosunun adı ve kotlarına ilişkin bilgiler,
- c) Çalışanların ücretlerinin ödenip ödenmediğine dair bilgi,
- ç) İşçi başına brüt ve net ücret,
- d) Zorunlu ferdi kaza sigortası poliçe no,
- e) Bölgesel teşvikten yararlanıp yararlanmadığına dair bilgi,
- f) Yatırım teşvikten yararlanıp yararlanılmadığına dair bilgi,
- g) Varsa faaliyet durdurma ve başlama zamanına ait bilgiler.

Destek ödeme işlemleri ve süresi

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğe göre hesaplanacak destek ödemeleri, 3213 sayılı Maden Kanununun geçici 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasının yürürlüğe girdiği 1/1/2016 tarihinden itibaren hesaplanarak ödenir.

(2) 21/3/2016 tarihli ve 2016/8673 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki destek uygulaması 1/1/2016 tarihinden itibaren 5 yıl süreyle devam eder.

(3) Bu Tebliğin 4 üncü maddesinde sayılan kriterlere uyan tüm işletmeler destek ödemesinden yararlanabilir.

(4) Destek ödemeleri, bu Tebliğ ekinde yer alan başvuru formundaki bilgiler ve SGK verileri de dikkate alınarak Genel Müdürlükçe yapılacak kontrol ve hesaplamalar sonrasında ruhsat sahibi tarafından bildirilen Banka hesabına yatırılır.

(5) **(Değişik:RG-18/11/2017-30244)** 26/6/2016 tarihinden sonra yapılan ödemelerde başvuru süresi aranmaz.

Diğer hükümler

MADDE 10 – (1) Genel Müdürlük, gerekli gördüğü hallerde bu Tebliğ kapsamında her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilir ve bunların doğruluğunu denetleyebilir.

(2) Destek ödemesi ile ilgili ruhsat sahiplerinin tereddüte düştüğü durumlarda Genel Müdürlüğün kararı doğrultusunda işlem yürütülür.

Cezai hükümler

MADDE 11 – (1) Açık ve yer altı üretim yöntemi ile faaliyette bulunulan sahalarda, açık işletmelerden üretilen kömürün yer altı üretimi olarak beyan edilmesinin ve/veya dışarıdan kömür alındığının tespiti halinde, fazla ödenen destek tutarının 10 (on) katı tutarında ceza tahsilatı yapılır.

(2) Fazladan ödenen destek tutarının 10 (on) katı tutarındaki ceza, varsa işverene ödenecek müteakip destek tutarlarından mahsup edilir. Bu durumda karşılanamayan ceza tutarı genel hükümlere göre takip ve tahsil edilir.

Elektronik sistemin devreye girmesinden önce yapılacak başvurular

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Tebliğin 8 inci maddesi çerçevesinde yapılacak başvurular, elektronik sistem devreye girinceye kadar hazırlanan dosya ile birlikte doğrudan Genel Müdürlüğe yapılır.

İlk defa destek ödemesinden yararlanmak isteyenlerin başvuru süreleri

GEÇİCİ MADDE 2 – (Mülga:RG-18/11/2017-30244)

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.

Eki için tıklayınız.